

Bardejovský Prameň

Časopis Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Bardejov

Ročník 9

Júl 2011

Číslo 3

O Božej podstate

O svätej Trojici

Jan Amos Komenský : Praxis Pietatis

Pretože na svete žiaden tvor nevie vystihnúť ani vypovedať, kto je Boh, opísať Jeho veľkosť, krásu a slávu velebnosť, pretože býva v neprístupnom svetle, ľúbilo sa tejto nevýslovnej Božskej dôstojnosti v Písme svätom sa vyjaviť do takej miery, ako ďaleko mohla stačiť mdloba nášho rozumu. Menovite vyjavil, že Boh je jediná (5 M 4,35), duchovná (J 4,27), neobsiahla (1 Kr 8,27), dokonalá (5 M 32,4), večná (2 M 3,14), sama od seba existujúca (1 K 8,6) bytosť a podstata.

V tejto božskej bytosti alebo podstate máme vyjavenú rozdielnosť a vlastnosti. Rozdielnosť sa nazýva osobou (Žd 1,3), čo je od samej podstaty rozdielna vec (J 1,1). Sú tri osoby: Otec, Syn a Duch Svätý (1 M 1, 26; Mt 3,16; Ján 14,26).

Tieto tri osoby nie sú rozdielnej podstaty alebo bytnosti, ale len trojaký spôsob v jednej Božskej podstate, takže každá osoba v sebe má celé nerozdielne božstvo (lebo ono sa nemôže trhať a deliť), len menami a poriadkom sa delí.

Čo sa týka mien, nazýva sa prvá osoba Otcom, pretože je večným Otcom svojho Syna, nášho Pána Ježiša Krista (Mt 3,17) a tiež preto, že je Otcom svojich vyvolených dielok (Ef 3,14.15).

Druhá osoba sa menuje Synom (Pr 30,4), pretože je splodená Otcom (Žd 1) a tiež sa menuje Slovom; predovšetkým preto, že sa tým podobenstvom najzreteľnejšie vysvetľuje Jeho rodenie z Otca, tak, ako sa v našej mysli rodia slová, prečo sa tiež nazýva aj Múdrosťou Otcovou (Pr 8,12). A tiež preto, že skrze Neho Otec od počiatku sveta hovorieval a zjavoval svoju vôľu (J 1,18) a dodnes ju zjavuje.

Tretia osoba je nazvaná Duch Svätý (Iz 63,10), pretože pochádza od Otca a Syna (Ján 16,26; G 4,6) a sám svätý posväcuje všetky Božie deti (2 K 3,18).

Čo sa týka usporiadania, Otec je prvá osoba, ktorá má v sebe studnicu Božstva; Syn je druhá osoba, vyplývajúca z večného Otca nevyhoviteľným zrodením (Iz 53,8); Duch

Svätý je osoba tretia, pochádzajúca od Otca a Syna večným nevyhoviteľným spôsobom. Z tohto usporiadania sa učíme, ako Trojica zvnútra koná svoje skutky. Lebo Otec pôsobí sám od seba, ale skrze Syna a Ducha Svätého (Ján 15,1), Syn koná mocou Otcovou, skrze Ducha Svätého a Duch Svätý mocou od Otca a Syna. A hoci je takýto rozdiel medzi osobami, nie je však žiaden rozdiel v bytnosti, sláve, vzácnosti. Celá podstata je v každej osobe, ale v osobe Synovej sa zaodela do ľudského tela, predovšetkým na dôkaz tým vrúcejšej lásky Otcovej k ľuďom, že vlastného Syna dal; potom, že patrilo, aby osoba, ktorá je Synom Božím zároveň bola synom človeka; napokon aby osoba, ktorá je na obraz Otca v nás obnovila, napravila Boží obraz.

Čo sa týka rozdielnosti pôsobenia, Otcovi sa pripisuje stvorenie, Synovi vykúpenie, Duchu Svätému posvätenie. Ale pretože Otec stvoril a udržiava svet skrze Syna v Duchu Svätom (R 11,36), každý skutok sa pripisuje každej osobe. Ako tiež vykúpenie a posvätenie Otcovi (Sk 20,28), stvorenie a posvätenie Synovi (J 1,2), stvorenie a vykúpenie Duchu Svätému (Ž 33,6), a tak vlastne všetko každej osobe.

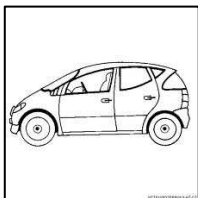
Vnútrotné pôsobenie Božej Trojice potom znamená: plodiť, rodiť sa, pochádzať, všetko bez premeny podstaty. Lebo Otec je Boh, ktorý rodí Syna, Syn je Boh, ktorý sa rodí z Otca; Duch Svätý je Boh pochádzajúci od oboch; nie však traja bohovia, ale jeden Boh, z čoho vyplýva, že v Písme svätom sa menom Boh pomenúvajú niekedy všetky tri osoby a niekedy len jedna keď sa myslí na Otca (Tim 2,5), Syna (Sk 20,28) alebo Ducha Svätého (Sk 5,4).

A pretože Božia podstata je v troch osobách jediná, nazývame ju jednotou. Pretože však je jedna podstata spoločná trom, nazývame ju Trojicou. A tak Trojica v jednote a jednota v Trojici – to je veľké a velebné tajomstvo, pred ktorým sa nám istotne patrí s pravou a srdečnou nábožnosťou skláňať, než drzo a roztopašne sa vypytovať viac, ako nám Boh zjavil sviecou svojho slova.

Ako na to ? *(tentokrát celkom prakticky, z iného pohľadu)*

Leto, čas dovoleníek, radosti ale niekedy aj sklamaní a zármutku

Bezpečne na ceste v aute

Charakteristickým znakom blížiaceho sa letného obdobia je značný nárast intenzity cestnej dopravy. S nárastom intenzity cestnej dopravy je však spojený aj nárast počtu dopravných nehôd, pri ktorých dosť často dochádza okrem materiálnych škôd aj k závažnému poškodeniu zdravia a niekedy aj strate ľudského života. Spoločným menovateľom najväčšieho počtu vzniknutých závažných dopravných nehôd je nedostatočne venovanie sa vedeniu vozidla, nesprávny spôsob jazdy, ale hlavne neprispôsobenie rýchlosti jazdy situácii v cestnej premávke, svojím schopnostiam, nerešpektovanie ustanovenej alebo obmedzenej rýchlosti jazdy vozidiel a žiaľ dosť často aj vedenie vozidla po požití alkoholických nápojov. Niektorí účastníci cestnej premávky si zamieňajú cestnú premávku so športovým cestným okruhom. V súvislosti s týmto je potrebné čoraz dôraznejšie apelovať na každého jednotlivca ako účastníka cestnej premávky, aby si uvedomil potrebu zvýšenia ohľaduplnosti, zodpovednosti, predvídavosti a sústredenosti počas vedenia vozidla, aby sme sa v zdraví dostali do cieľa svojej cesty a tiež aj späť domov.

Pred dlhšou cestou je potrebné sadnúť za volant vozidla odpočinutý. Je dobré vyraziť na cestu s dostatočnou časovou rezervou, aby sme mali čas na prestávky a nepredvídané zdržania v kolónach. Odporúča sa dať si pred cestou na dovolenku prekontrolovať vozidlo v odbornom servise. Pri ceste do zahraničia sa tiež odporúča naštudovať si odlišnosti v pravidlách cestnej premávky v krajinách, cez ktoré budete prechádzať oproti pravidlám na Slovensku. Porušenia pravidiel cestnej premávky v cudzine sú tamojšími policajtmi oveľa prísnejšie sankcionované ako sme zvyknutí doma.

S prichádzajúcim letom sa na cestách častejšie stretnete s policajnými hliadkami, ktoré tam nie sú preto, aby vám dali pokutu, ale preto aby upozornili vodičov na porušenia pravidiel cestnej premávky a predišli tým možným závažným následkom z tohto porušenia aj keď to skončí pokutou. Uložená pokuta policajtom za porušenie pravidiel cestnej premávky, by nemala byť pre vás dôvodom zanedávať si na neho, ale je výzvou na uvedomenie si, že na ceste nie ste len sami.

Bezpečne na bicykli

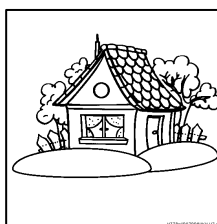
Počas leta a prázdnin naše deti častejšie sadajú na bicykel, ktorým jazdia nielen vo dvore, ale idú s ním na ulicu aj na frekventovanú cestu, teda stávajú sa účastníkmi cestnej premávky a je na rodičoch ako ich na túto premávku

pripravia. Určité pravidla pre cyklistov sú upravené v § 55, zákona NR SR č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších zákonov. Spomeniem niektoré:

- na bicykli sa jazdí pri pravom okraji vozovky, ak sa tým neobmedzujú chodci, smie sa jazdiť po pravej krajnici
- cyklisti smú jazdiť jednotlivco za sebou
- nesmie sa jazdiť bez držania riadidiel, držať sa iného vozidla, viesť počas jazdy druhý bicykel, ručný vozík, psa ani iné zvieratá
- za zníženej viditeľnosti musí mať cyklista na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev
- ak je bicykel vybavený pomocným sedadlom dieťaťa s pevnými opierkami na nohy, smie osoba staršia ako 15 rokov viesť osobu mladšiu ako 10 rokov
- osoba mladšia ako 10 rokov smie na ceste jazdiť na bicykli len pod dohľadom osoby staršej ako 15 rokov
- cyklista je povinný počas jazdy na bicykli mimo obce (mesta) chrániť si hlavu riadne upevnenou ochrannou prilbou, ak je cyklistom osoba mladšia ako 15 rokov, túto povinnosť má aj počas jazdy v obci (meste)

Na posledne spomenuté pravidlo – povinnosť mať na hlave riadne upevnenú ochrannú prilbu, by sme nemali zabúdať. Podľa štatistík si na Slovensku pri bicyklovaní poraní hlavu každé štvrté dieťa, čo je dosť vysoké číslo. Ochranná prilba síce nezabráni každému úrazu hlavy, ale dokáže zmierniť následky. Skúsenosti lekárov hovoria, že úrazy cyklistov, ktorí nepoužívajú ochrannú prilbu bývajú horšie a mávajú aj ťažšie následky, než u tých, ktorí ochrannú prilbu mali. Prilba môže zabrániť polovici otrasov mozgu, v polovici ďalších prípadov môže zmierniť následky, môže dokonca aj zabrániť prasknutiu či zlomeniu lebky. 25,- €, ktoré do najlacnejšej prilby investujeme, sa nám môže vrátiť v podobe zdravia nášho dieťaťa.

Byt a dom počas dovolenky

Príjemný pocit z dovolenky sa po návrate môže zmeniť na nepríjemný, keď nájdeme vylomené dvere bytu alebo rodinného domu. Polícia každoročne zaznamenáva v dovolenkovom období zvýšený počet prípadov krádeží vlámaním do bytov, rodinných domov a rekreačných chat. Zloději využívajú nepozornosť či zanedbanosť majiteľov a často vyhľadávajú nezabezpečené alebo nedostatočne zabezpečené objekty. Polícia nemôže fyzicky strážiť všetky byty a o vlámaní sa dozvie až po čine, keď skutok niekto oznámi. Páchatelia vnikajú do obydľí najčastejšie tak, že

vypáčia vchodové dvere. Z bytov miznú šperky, peniaze, elektronika, z rodinných domov si odnášajú aj kotly na kúrenie. Doporučené preventívne opatrenia pred odchodom na dovolenku:

- nevystatujte sa svojimi majetkovými pomermi,
- uschovajte svoje cenné veci do bezpečnostnej schránky
- pri opustení bytu sa uistite, či máte dobré uzatvorené okná a dvere
- osobitnú pozornosť venujte rizikovým vstupom, ako lodžie, terasy, pivnice
- nezaťahujte závesy, žalúzie a rolety
- neodkladajte kľúče od domu, bytu do kvetináčov, pod rohožku, tam sa zloděj určite pozrie
- dohovorte sa s najbližšími priateľmi, ktorým dôverujete, aby sa u vás občas v byte ukázali, vybrali obsah poštovej schránky a skontrolovali zabezpečenie

- nenechávajte odkaz na záznamníku telefónu týkajúci sa vašej neprítomnosti v byte
- majitelia domov nenechávajte na dvore rebríky či iné náradie, ktoré pomôže zlodějovi
- pokiaľ môžete, využívajte mechanické a elektronické zabezpečenia svojho domu, bytu či pripojenia na pult centralizovanej ochrany
- ak môžete, vytvorte zdanie, že je v byte niekto prítomný, využite elektronické spínacie zariadenie, ktoré podľa nastavenia rozsvieti svetlá, zapne rozhlasový prijímač, televíziu a pod.

Prajem príjemné prežitie leta, dovoleníek, veľa kilometrov bez nehôd, úrazov a „nevybielených“ bytov.

pplk. Ing. Jaroslav Baran,
riaditeľ OO PZ SR, Bardejov

Návšteva zo Žiliny

Prvé výročie posvätenia kostola v Rokytove

17. jún bol pre náš cirkevný zbor milou príležitosťou privítať v našom spoločenstve bratov a sestry z cirkevného zboru Žilina v sprievode farárovcov Kaňuchových. S veriacimi zo Žiliny sme sa stretli dvakrát. Prvé stretnutie bolo na službách Božích na sviatok sv. Trojice v Bardejove. K vzájomnému obohateniu a predstaveniu zborov prispeli vystúpenia speváckych zborov domáceho i hosťujúceho. Zhromaždenie pozdravil br. dozorca Beňuch zo Žiliny.

Druhé stretnutie sa konalo o 11.00 v Rokytove, kde sa hostia spoločne s početným zástupom domácich zúčastnili slávnosti 1. výročia posvätenia kostola. I tu zazneli spevy spevokolov a pozdravné slová. Kázňou slova Božieho

poslúžil br. farár M. Kaňuch. Pretože bol v túto nedeľu zároveň deň otcov, pozdravili prítomných pripravenou piesňou aj deti z detskej besiedky.

Po požehnaných bohoslužobných zhromaždeniach sme s hosťami prežili aj neformálne spoločenstvo pri prestretom stole, ktorým hosťom poslúžili veriaci z Rokytova. Výlet hostí zo Žiliny sa končil krátkou prechádzkou po námestí Bardejova.

Sme Pánu Bohu vďační za to, že nás zjednocuje vo viere a dáva nám prežívať chvíle vzájomného povzbudenia sa a svedectva o Jeho veľkom diele medzi nami.

-jv-

XVI. Cyrilometodské slávnosti

ekumenickej jednoty v Bardejove

5. júla sme prijali pozvanie Oblastnej rady Matice slovenskej k spoločenstvu už 16. ročníka stretnutia kresťanských cirkví nášho okolia pri príležitosti sviatku Cyrila a Metoda.

Pripomenutie si života a diela slovanských vierozvestcov je príležitosťou mimoriadne vhodnou pre stretnutie sa veriacich rôznych vierovyznaní. Veď na dielo misionárov Veľkej Moravy sa odvolávajú a z ich tradície čerpajú všetky historické cirkvi na Slovensku.

Slávnosť pripravila Oblastná rada Matice slovenskej v mierne pozmenenom šate oproti predchádzajúcim ročníkom. Hlavným hosťiteľom popri Matici slovenskej bola tohto roku Pravoslávna cirkev. Preto i rečníkom na zhromaždení bol dekan pravoslávnej teologickej fakulty v Prešove prof. Ján Zozulák PhD. Okrem neho sa prítomným za vedenie prihovril tajomník Matice slovenskej i zástupca mesta. Ťažiskom programu boli vystúpenia spevokolov Pravoslávnej cirkvi, Rímskokatolíckej cirkvi, ako aj Evanjelického speváckeho zboru Z. Zarewutia. Na záver vystúpila folková skupina Slnovrat s niekoľkými piesňami s kresťanským posolstvom.

Napriek opakujúcim sa prehánkam sme spoločne prežili v mestskej amfiteátri požehnané chvíle. Môžeme byť vďační Pánu Bohu za to, že nám dáva príležitosti hľadať cestu k bratom a sestrám iných kresťanských vierovyznaní, s ktorými žijeme spolu v jednom meste. Pri takýchto stretnutiach sa učíme vydávať pred svetom svedectvo, že napriek rôznosti vyznania, rôznosti v dôrazoch učenia, máme spoločné základy, ktorými sú Božie slovo a spoločná viera v Trojjediného Pána Boha. Viera, ktorej našich predkov učili solúňski bratia.

Treba tiež vysloviť úprimné poďakovanie Evanjelickému speváckemu zboru Z. Zarewutia za veľmi dôstojné a pôsobivé reprezentovanie našej cirkvi na slávnostiach ekumenickej jednoty. Po našom vystúpení niektorí z prítomných organizátorov prišli osobne poďakovať za vysokú úroveň nášho vystúpenia, ktorá veľmi dobre korešpondovala so speváckymi výkonmi ostatných telies. Pánu Bohu patrí to najlepšie, čo dokážeme. Sme radi, že môžeme osláviť Jeho meno spevom i činom.

-jv-

Veľký katechizmus

Dr. Martina Luthera opäť oživa

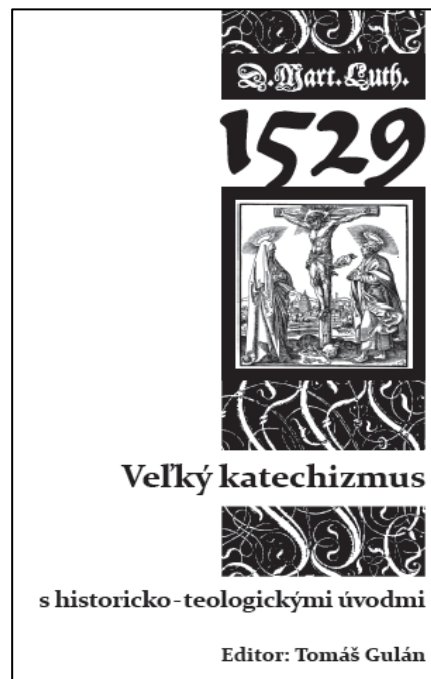
Rozhovor s **Tomášom Gulánom**, učiteľom Biblickej školy a Žilinskej univerzity, ktorý je editorom čerstvej knižnej reedície **Veľkého katechizmu Martina Luthera**.

Prečo si sa rozhodol venovať práve katechizmu?

Je zarážajúce, že v mnohom sa Lutherova situácia zo 16. storočia nezmenila ani dnes, a ako potvrdzuje skúsenosť, aj dnes platia Lutherove slová, že „ešte aj dnes sú nevzdelaní dospelí ľudia, ktorí o viere vôbec nevedia,“ a „ľud sa, žiaľ, nevelmi stará o evanjelium“. Na druhej strane, Lutherov katechizmus som použil hneď prvý rok mojej učiteľskej praxe na Biblickej škole. Moji študenti, ktorí sa s Lutherovým *Veľkým katechizmom* zoznámia, sú takmer vždy pozitívne prekvapení živosťou jeho jazyka a výrazových prostriedkov a text je pre nich veľmi aktuálny. Hoci ide o dielo staré takmer päť storočí a navyše s teologickou tematikou, číta sa nad očakávanie ľahko a plynulo. Zdá sa teda byť optimálnou kombináciou „serióznej“ teológie a komunikatívnosti, tak v Lutherovej dobe, ako aj v súčasnosti.

Pre koho je katechizmus, a teda táto kniha určená?

Katechizmus je určený všetkým *obyčajným ľuďom*. Čítať ho majú tí, ktorí sa síce teológiou nezaobierajú profesionálne, no ak majú správne chápať a prijímať kresťanskú zvesť, musia rozumieť jej základnej podstate. Katechizmus je tiež určený *rodičom*, ktorých úlohou je vychovávať svoje deti v kresťanskom duchu, a to nielen privedením detí do kostola, ale aj osobným svedectvom a vysvetlením viery. V neposlednom rade, ako priznáva aj sám Luther v predslove, určený je aj *profesionálom* v duchovnom odbore, t. j. farárom a učiteľom náboženstva. Dúfam teda, že aj v našich zboroch sa do neho začítajú mnohí doma či na biblických hodinách.

Nie je priveľmi trúfalé zo strany reformátorov nazývať katechizmus „laickou Bibliou“?

Treba si uvedomiť, že v 16. storočí ešte nebolo bežné, aby sedliak vedel čítať. To je jeden z dôvodov, prečo sú stredoveké kostoly bohato ilustrované biblickými príbehmi, tzv. *biblia pauperum*, teda Bibliou chudobných, ktorí sa dozvedali základnú biblickú históriu nie z textu, ale z vyrozprávaných a vyobrazených príbehov. Aj vydania Lutherovho *Veľkého katechizmu* boli ilustrované početnými drevorytmi (z ktorých sme niektoré prebrali aj do nášho vydania), kde ku každému prikázaniu či článku kréda a modlitby bol priradený buď biblický príbeh, alebo výjav z bežného života ilustrujúci hlavnú myšlienku. Cieľom katechizmu je teda byť nielen rozsahom, ale aj jazykom dostupnejším ako celá Biblia.

Katechizmus nás však v žiadnom prípade nechce oddialiť od jej čítania, práve naopak. Je nástrojom, ktorý nám pomáha lepšie čítať a chápať Bibliu, a to tým, že nám opakovane poukazuje na stredobod biblického posolstva. V katechizme sa dozvedáme, ako nájsť to skutočne podstatné a dôležité v spleti všetkého biblického, náboženského a duchovného. Luther sám vysvetľuje svoj vykladačský kľúč v predslove k Novej zmluve. Hovorí, že keď v Biblii objaví ťažko vysvetliteľné miesto, predovšetkým ak sa toto zdá byť v protiklade k iným biblickým miestam, použije Krista ako skalu, ktorou rozbije tvrdú škupinu a dostane sa tak ku sladkému jadrú, k evanjeliu.

Ako nám môže katechizmus pomôcť v skúmaní, ktoré učenie je správne a ktoré ide proti evanjeliu?

Počas reformácie sa práve katechizmus osvedčil ako výborný nástroj na komunikáciu a zachovanie evanjeliového posolstva. Po Lutherovej smrti (1546) nastali medzi evanjelikmi viaceré teologické konflikty, ktoré bolo nevyhnutné riešiť. Aby sa zachovala jednota, teológ Jakob Andreae navrhol ako nástroj na dosiahnutie konsenzu súlad učenia s krédom a katechizmom. Všetky novovzniknuté teologické spory podriadil základom kresťanskej viery a takto dospel k riešeniu často komplexných teologických tém. Svedectvom o tomto je dvanásť článkov *Formuly svornosti* (1577), ktoré završujú evanjelické vierovyznavačské spisy. Som presvedčený, že aj dnes môžeme využiť *Veľký katechizmus* a základné kresťanské témy v ňom rozoberané ako lakmusový papier toho, či ten-ktorý zvestovateľ je kresťanský, alebo je to iba samozvaný duchovný guru.

V čom sa líši nové vydanie *Veľkého katechizmu* od predchádzajúcich?

Predchádzajúce vydanie a preklad Ota Víznera je starší ako polstoročie. Preto bolo potrebné upraviť text aj z jazykovej, aj z teologickej stránky, aby bola čo najvernejšie komunikovaná pôvodná čírosť Lutherovho textu. Navyše boli pridané vysvetľujúce poznámky pod čiarou, marginálie (postranné poznámky) kopírujúce líniu argumentu a zvýraznenie hlavných myšlienok. Taktiež sme pridali historicko-teologické úvody k jednotlivým častiam *Veľkého katechizmu*. Na týchto

spolupracovali učitelia – kolegovia z Biblickej školy: Dekalóg spracoval Bohdan Hroboň, Krédo a Lutherov historický kontext Tomáš Gulán, Modlitbu Pánovu Andrea Korečková, sviatosti Adrian Kacian.

Ako sa možno dostať k novému vydaniu Veľkého katechizmu?

Kniha vychádza práve v týchto dňoch – počas svätodušných sviatkov. Možno si ju zakúpiť buď v Biblickej škole, v Bardejovskom cirkevnom zbore, a posnažíme sa (prostredníctvom BÚVD), aby bol dostupný na všetkých farských úradoch. Za cenu 10 € získate nielen krásnu a reprezentatívnu publikáciu (farebnosťou a grafikou pripomína prvotlače zo 16. storočia), 224 strán v tvrdej väzbe, ale aj výborný zdroj duchovnej obživy pre seba či pre svojich blízkych.

Máš ešte nejaké slovo na záver?

Na svete každoročne vychádza viac ako tisíc monografií venovaných teológii Martina Luthera. Na mnohé z nich, žiaľ, iba sadá prach v knižniciach a zaberajú miesto v akademických skanzenoch. Dúfame, že životodarná sila evanjelia obsiahnutá v Lutherovom *Veľkom katechizme* padne na úrodnú pôdu a prispeje k lepšiemu poznaniu našich duchovných koreňov a prinesie ovocie v hodnovernejšej kresťanskej službe, zvesti a misii aj nášho cirkevného zboru. Prajem všetkým požehnané a obohacujúce čítanie.

Prevzaté z časopisu Evanjelický východ

Spomienky na divadlo

(z listu br. Jura Sobeka, nášho rodáka bývalého v Trebišove)

Bolo to najkrajšie obdobie nás, vtedajších mladých ľudí v Bardejove – študentov, učňov i mládeže pracujúcej na poliach i vojakov slúžiacich v Bardejove, hoci to bolo vojnové obdobie.

Starší členovia ak boli odvedení, odchádzali na front i prichádzali, ak nepadli. Okolo Barčovej vily i v uliciach Bardejova sa heľovalo, spievalo i vykrikovalo Na stráž! No pri našom Auditóriu pri Evanjelickom kostole bolo ticho a len skromne bolo počuť pozdravy prichádzajúcich: Pokoj vám! I podobnú odpoveď. Vo vnútri Auditória nasledoval rušný život. Po modlitbe sa nacvičoval program, spievali sa nábožné piesne, nacvičovali sa divadelné hry a podobne. Iba po programe sme sa zabávali, obyčajne to bolo naše Alegro! A v pokoji sme sa rozišli domov.

Často sme sa tešili aj vzácnym návštevám. Navštívila nás napr. Maša Haľamová, Božena Slančíková Timrava, švagríná inšpektora Krpelca, pozdišovský farár Július Barč-Ivan, keď bolo predstavenie jeho divadelnej hry Mastný hrniec, profesor bardejovského gymnázia dr. Ondrej

Kostolný, keď sme nacvičovali aj hrali jeho divadelnú hru Volám vás za svedka, či Stodolovú hru Bačová žena. Bol nielen režisérom, ale aj predstaviteľom jednej z hlavných úloh spolu s bratom kaplánom Pavlom Uhorskaiom. Spomínané osobnosti ale aj iné návštevy našej organizácie boli pre nás povzbudením do ďalšej práce.

Na tieto chvíle, hoci boli vojnové, som si pripomínal po celý život a spomínam aj teraz pred jeho koncom. Určite radi na to spomínajú aj ostatní moji vrstovníci, veď sme sa rozišli, najmä my, študenti, po maturite „každý svojou stranou“. Niektorí, ako ja do cudzieho prostredia po stránke náboženskej i národnostnej – v Michaľanoch na meštianskej škole a nasledujúcich školách dvadsaťšesť rokov, v trošku lepších pomeroch v Trebišove na gymnáziu štrnásť rokov.

A ak by som chcel niečo pri svojich osemdesiatichsiedmich rokoch poradiť našej evanjelickej mládeži, radím im, aby do svojho súčasného života zaradili aspoň z čiastky podobnú činnosť akú sme vyvíjali my, aby sa snažili lepšie poznať, ako to poznajú, ako sa rodil a zrodil náš evanjelický dnešok.

Príkladom poslúžili ste vy, bardejovskí evanjelici, spomienkou na Leonarda Stöckela i na dobu, v ktorej žil. A tých možností je veľa. Len tak budeme vedieť, na čo máme a môžeme byť hrdí.

Účinkujúci v hre: Volám vás za svedka

Horný rad: V. Antony, J. Porubský, M. Hrabská – Kostelná, J. Sobek, s. Altová riad. hotela, br. Višňovský, br. Babilonský, Ž. Bombová-Haňonová, A. Sýkora, A. Hankovská, Ž. Hrabská, br. Kupeček, s. Tomčáková, br. Marinko, br. Tóth

Dolný rad: rad. R. Škára, M. Nicáková, dr. A. Kostolný, J. Raab, A. Ferdinandy, P. Uhorskai, I. Jarmajová, (a neznáme dievča)

Foto – archív autora

Predstavujeme Vám...

Sestru Annu Martičkovú kurátorku v Lukavici

Pred pár mesiacmi bola zvolená do funkcie kurátorky a zborovej presbyterky cirkevného zboru. Aké bolo jej povolanie do služby, čo ju viedlo k prijatiu úlohy? Položila som sestre Mgr. Anne Martičkovej zopár otázok.

1. *Skúste sa opísať, predstaviť našim čitateľom.*

Som učiteľka na dôchodku. Na ZŠ v Hertníku som pôsobila 25 rokov, z toho vo funkcii zástupkyne riad. školy 14 rokov. Vo svojom živote som prežila ťažké skúšky, keď do mojich 47. narodenín odišlo na večnosť 8 ľudí z môjho rodného domu (babka v r. 1953, dedko v r. 1971, brat Ján so švagrinou Máriou v r. 1977, otec-1986, brat Andrej-1991, mama -1995, švagriná Anna-1996). 29.6.1996 som sa stala pestúnom trom obojstranným sirotám (mojim synovcom a neteri) vo veku 15-18 rokov po rodičoch Andrejovi a Anne. Z toho dôvodu som prestúpila zo ZŠ Hertník na 5. ZŠ v Bardejove, kde som ako učiteľka pôsobila ešte 12 rokov do dôchodku.

Pre nedostatok katechéty som v šk. roku 1996/97 nastúpila ako katechéta k p. farárovi Mišákovi, kde som vyučovala náboženstvo na stredných školách. Tu som pôsobila až do príchodu p. kaplána Verčimáka. Keď som odchádzala do dôchodku, bola som poverená vyučovaním náboženstva na ZŠ v Nižnej Voli, kde pôsobím už 4. rok. Do funkcie kurátorky vo filii Lukavica a zborovej presbyterky som nastúpila 6.3.2011.

2. *Čo vás viedlo k tomu, že ste prijali kandidatúru a post zborovej kurátorky a zároveň zborovej presbyterky?*

Do služby kurátorky ma pozýval p. farár Mišák už pred dvanástimi rokmi, no vtedy som mu povedala, že v mojej osobe sa skĺbili tri funkcie – otec, mama a teta trom deťom vo veku dospievania, že viac toho sa ešte popri zamestnaní zvládnuť nedá. Toho roku, keď prebiehala voľba kandidátov na kurátora, som už dôchodkyňa, deti sú už dávno dospelé a už sa pomaly starajú o mňa. Ak by som neprijala túto funkciu, tak iba pre chabé výhovorky, ktoré by neobstáli pred mojim svedomím, lebo tú Božiu pomoc, ktorú som dostávala v ťažkých skúškach svojho života, túžim aspoň čiastočne splatiť. A Božia prítomnosť je so mnou neustále.

3. *Vo funkcii ste približne tri mesiace. Ako by ste sa v nej ohodnotili?*

Prvé moje kroky v tejto funkcii ma viedli k bratovi presbyterovi A. Voľanskému, keď som sa ho s Božou pomocou snažila presvedčiť, aby prijal funkciu druhého kurátora. Po modlitbách a zvážení v ich rodinnom kruhu sa brat Voľanský, napriek svojim zdravotným ťažkostiam, podujal na túto službu. Potom sme spolu uvažovali nad chýbajúcimi presbytermi. Na najbližšom zasadnutí zborového konventu boli zvolení – br. Andrej Voľanský do

funkcie kurátora a sestry Andrea Vantová a Milada Banášová do funkcie prebyteriek. S Božou pomocou a s pomocou ďalších presbyterov (Voľanskej a Kotlu), bývalého brata kurátora Sabola a ďalších bratov a sestier pokračujeme v práci na údržbe a obnove kostola a vo vnútromisijnej práci.

4. *Čo pre Vás znamená viera v Pána Ježiša a práca v cirkevnom zbore?*

Bez viery vo Svätú Trojicu by som nebola dokázala prežiť ťažký úsek svojho života. A práca v cirkevnom zbore mi dala novú – zmysluplnú náplň života na dôchodku.

5. *Ako by ste ohodnotila cirkevný život vo filii Lukavica a v našom zbore?*

Je veľmi cítiť 40 rokov ateizácie – rozbila sa práca s deťmi, s mládežou, práca v diakonii... Za ďalších 20 rokov budovania demokracie sa objavili fenomény ako nezamestnanosť, hospodárska kríza, či práca v zahraničí otcov aj mám a to má za následok rozbíjanie rodín. Mnohí rodičia stratili pocit zodpovednosti za výchovu svojich detí, mnohým dospelým sa návšteva kostola raz za týždeň zdá „pričastá“... Ale napriek všetkým týmto negatívnym konštatovaniam máme ešte, chvála Bohu, kostoly dosť plné a mnohí sa snažia žiť život kresťanským spôsobom. Teším sa, že ak sa niekde nadáva na mládež, ja sa môžem zastat mnohých našich mladých ľudí, lebo niektorí z nich môžu byť svojim životom príkladom pre mnohých, aj starších ľudí.

6. *Ak by ste mala možnosť zmeniť niečo podstatné v našom zbore alebo vo filii, čo by to bolo?*

Zmenila by som nezodpovedné správanie sa rodičov pri náboženskej výchove svojich detí. Bolo by nápomocné, keby sme v zbore mali aspoň jednu evanjelickú cirkevnú materskú a základnú školu. Vadí mi aj nekresťanské správanie sa jednotlivcov, ktorí vo svojich blížnych nevidia bratov a sestry v Kristovi.

7. *Čo by ste chceli popriať členom nášho cirkevného zboru?*

Pomôžem si citátom z listu Židom 12,28: „Preto budme vďační a prijímajme neotrasiteľné kráľovstvo, a takto slúžme Bohu, aby sme sa Mu páčili, s úctou a bážňou.“

Zhovárala sa J. Štofánová

***Vy ste svetlo sveta ... Tak sviet' vaše svetlo pred ľuďmi,
aby videli vaše dobré skutky a velebili vášho Otca, ktorý je v nebesiach.***

Evanjelium podľa Matúša 5,14a.16

Okienko do Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Bardejov

Apríl 2011 – Jún 2011

Pokrstení

Samuel Almáši, Bardejov
Sofia Zara Šalátová, Bardejov
Sebastián Peniak, Bardejov

**Ježiš im riekol: Nechajte detky a nebráňte im prichádzať ku mne;
lebo takýchto je kráľovstvo nebeské. Matúš 19,14**

Sobášení

Ing. Ľuboslav Voľanský a Ing. Zuzana Onderufová
Peter Tipul a Mgr. Silvia Hankovská
Ing. Dušan Polča a Ivana Girová
Lukáš Sabovik a Anna Kmecová
Mgr. Richard Sidor a Mgr. Jana Klučariková

...zmýšľajte rovnako, majte rovnakú lásku, buďte jedna duša a jedna myseľ... Filipským 2, 2

Pochovaní

Ján Sobek – Foľa, 75 r., Bardejov
Melánia Kotorová, rod. Vantová,
77 r., Bardejov
Miroslav Mat'aš, 68 r., Bardejov
Andrej Pangráč, 69 r., Rokytov
Vladimír Mendel, 79 r., Bardejov

Jozef Gajdoš, 58 r., Bardejov
Ján Martiček, 56 r., Lukavica
Mária Hrivniaková, rod. Hudák Gdovinová,
79 r., Nižná Voľa
Mária Baranová, rod. Pangráčová, 84 r.,
Bardejov

Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Zjavenie Jána 14,13

Na vydanie Bardejovského Prameňa prispeli:

Apríl 2011 – Jún 2011

- 1,– € Bardejov - s. Gdulová, s. Marinková
- 2,– € Bardejov - s. Matušovičová, s. Pangráčová, r. Klimeková
- 3,– € Bardejov - s. Guláňová, s. Vojtušová, br. Tipul
- 4,– € Bardejov - br. Vanta, r. Izáková, r. Novotná
- 5,– € Bardejov - s. Briškárová, s. Compl'áková, s. Fecková, s. Kračanská, s. Krasňanová, s. Marinková,
s. Šatanková, br. Novák, r. Germanová, r. Halžová, r. Javoríková, r. Klimeková, r. Kmecová, r. Mital'ová,
r. Nováková, r. Paľová, r. Petričová, r. Porubská, r. Tribusová; Kobyly - r. Gregová;
Mokroluh - br. Klimek; Vyšná Voľa - br. Evin
- 6,– € Bardejov - s. Klimeková, r. Nahálková
- 7,– € Bardejov - s. Klimeková
- 8,– € Lukavica - r. Banasová
- 10,– € Bardejov - s. Líšková, s. Fodorová, s. Kovaľová, s. Lövingerová, s. Lukáčová, s. Petričová, r. Hlavinková,
r. Schaderová; Lukavica - r. Vantová; Vyšná Voľa - r. Kmecová a Saboviková
- 20,– € Bardejov – r. Hamarová, r. Klobušáková
- 30,– € Nižná Voľa - r. Hrivniaková
- 336,– € Spolu**

**Každý nech dá, ako si umienil v srdci, nie z neochoty, alebo z prinútenia;
lebo ochotného darcu miluje Boh!**

2 Korinským 9,7

Pozývame Vás na
Letné tábory CZ ECAV na Slovensku Bardejov:

22. – 27. 7. 2011 – Dorastový tábor – Misijné zariadenie ŠZS Sigord

15. – 19. 8. 2011 – Detský tábor – RZ Kamarát, Mníchovský potok

Prihlášky si ešte stále môžete vyzdvihnúť a odovzdať
v predajni Suvenírov v Auditóriu alebo na farskom úrade.

Pozývame Vás na

inštaláciu

Mgr. Jána Velebíra

za seniora

Šarišsko-zamplínskeho seniorátu

Slávnosť sa uskutoční v nedeľu, 24. júla 2011 o 16.00 hod.

v Ev. a. v. kostole sv. Cyrila a Metoda v Bardejove.

*Inštalačný akt vykoná dôstojný brat Slavomír Sabol,
biskup Východného dištriktu ECAV na Slovensku.*

**V nedeľu 31. júla 2011 sa v amfiteátri vo Východnej koná dištriktuálny deň
Východného dištriktu. Zúčastní sa autobusová doprava na toto stretnutie sa
môžu prihlásiť po službách Božích u bratov a sestier kurátorov a presbyterov.**

Predpokladané cestovné na dopravu bude do 10 €.

**Pozývame Vás na slávnostný začiatok školského roka
v nedeľu 11. septembra 2011 vo všetkých kostoloch cirkevného zboru.
Spoločne budeme ďakovať za Božiu ochranu počas prázdninového oddychu.
Všetkých žiakov, študentov a vyučujúcich pozývame
prijať požehnanie do nového vyučovacieho obdobia.**